

1Pe 2, 5-6
Kom Heilige Geest (Sela); groet; U bent hier (Sela); gebed; Opw 689; lezen 1Pe 1, 22 – 2, 10; kindermoment; preek; Opw 767; gebed; Gebed voor de werkdag (Sela); collecte; Jezus alleen (Sela); zegen
Bergschenhoek 20.8.2023

Woningnood

Er is woningnood in Nederland. Veel mensen, vaak jongeren, zoeken een huis. Maar ze zijn niet beschikbaar. En dat is niet goed. De politiek is er hard mee bezig. Want wij mensen hebben een woning nodig. We hebben *nood* aan een huis om in te wonen... Je bent er thuis. Je bouwt er je leven mee op. Het eerste dat we doen als er bijvoorbeeld vluchtelingen naar ons land komen, is zorgen voor huisvesting. Ergens wonen – dat is een levensbehoefte.

Petrus heeft het in zijn brief over een 'geestelijk huis'. Een plek om in te wonen. Waar je thuis bent. Waarmee je je leven opbouwt. Meer nog: waar je een onderdeel van bent. Niet een huis van hout of steen, maar geestelijk. En Petrus zegt: Laat je als levende stenen gebruiken voor de bouw van dit geestelijke huis. Wie ben je volgens Petrus, als je een band krijgt met Jezus, als je gaat horen bij God? Een levende steen. Dat gaan we nu verder bekijken.

God zoekt een woning

Nu zou ik dat meteen kunnen gaan uitwerken: wat het voor jou en mij betekent om een levende steen te zijn, hoe je dat invult en zo. Maar we moeten eerst ergens anders beginnen. Niet bij ons, maar bij God.

Want God is ook een woningzoekende. Ik denk zelfs: de eerste die er was. Al vanaf het begin. Hij wilde wonen onder de mensen. Hij maakte een prachtig huis, deze aarde, om daar samen met ons mensen in te wonen. Hij begon met Adam en Eva. Je zou kunnen zeggen: God ten voeten uit, verlangend om bij mensen thuis te zijn, een woningzoekende op deze aarde.

Later kom je dat steeds opnieuw tegen. Als het volk Israël door de woestijn reist, dan is God daarbij. Heel zichtbaar. Er was een tent, een tabernakel, waar offers werden gebracht. Er was een wolkkolom waarin God aanwezig was. God thuis onder de mensen. Nog weer later was er de tempel in Jeruzalem. Het grote symbool van Gods aanwezigheid op deze wereld. En wat een wonder is dat! Salomo die de tempel inwijdde, zei: *'Zou God werkelijk op aarde kunnen wonen? Zelfs de hoogste hemel kan u niet bevatten, laat staan dit huis dat ik voor u gebouwd heb'*. God kiest woning onder de mensen – dat kan natuurlijk niet, maar God doet het toch.

Vanaf Jezus is er veel veranderd. De tempel is er niet meer. Maar dat hoeft ook niet. Jezus is er nu. Het grote symbool van Gods aanwezigheid. Niet in hout en steen, maar in vlees en bloed, met huid en haar. Nog dichterbij. Jezus vergeleek zichzelf met de tempel: *'Breek deze tempel maar af, en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen'*. Dus: de tempel, Gods huis, is overal waar Jezus is. Ook bij jullie, zegt Petrus. Omdat je in Jezus bent gaan geloven. Omdat God jullie uitverkoren heeft om bij Hem te horen. Dan wil God jullie gebruiken voor de bouw van zijn geestelijke tempel, waarin Hij zelf thuis is en op de wereld aanwezig. Jullie zijn Gods tempel.

Van die tempel mogen ook jij en ik een levende steen zijn. Deel uitmaken van dat gebouw. Opgezocht door God. Bij Jezus gaan horen. En dus een geestelijke tempel vormen. Een plek waar God thuis is. Laat het iets zijn om er van doordrongen te zijn. Wie is er nu vandaag in de wereld het symbool van Gods aanwezigheid? Jij bent dat, ik, wij samen. Gods geestelijke tempel. De plek die Hij als basis kiest in onze wereld.

Met Jezus als fundament

Het is niet zomaar een huis. Een tempel. Dat is best een heilige plek. En geestelijk – dat wil zeggen: het initiatief ligt niet bij mensen, maar bij God. Wij bouwen niet. God bouwt. De basis ligt buiten onszelf, bij God. Dat maakt de kerk totaal anders dan andere 'gemeenschappen'. De gemeenschap rond Jezus is niet een club op basis van gedeelde interesses. Een voetbalclub, een vereniging van huiseigenaren, een boekenclub. De kerk is niet een soort hobbyclub met mensen 'die aan God doen'. De kerk is de tempel van God, en de samenbindende factor is: Jezus.

Hij is de *levende steen*, zegt Petrus. De hoeksteen. Dan moet je iets weten van de bouwtechniek van toen. Hoekstenen zijn vandaag nou niet meer zo beslissend voor het

gebouw. Toen wel. De hoeksteen was de basis. Een massieve grote steen. Hij werd met zorg uitgekozen. Want die hoeksteen hield het gebouw overeind. De hoeksteen was de steen die het gebouw stevigheid geeft en in positie houdt.

Van de tempel van God is Jezus de hoeksteen. De steen, *'die God uitgekozen heeft om zijn kostbaarheid'*, zegt Petrus. Jezus als het fundament zouden we vandaag zeggen. Hij geeft de tempel stevigheid en houdt haar in positie. Hij maakt van de stenen een samenhangend geheel. Want elke steen is anders. In die tijd had je nog geen fabrieken die stenen maakte in allemaal dezelfde vorm en afmeting. Elke steen had een eigen afmeting en vorm. Ook deze tempel. Allemaal een eigen vorm en afmeting. Allemaal bij elkaar gehouden door hoeksteen Jezus.

In de tijd van toen was dat heel revolutionair. De samenleving kende strikte scheidingen. Man of vrouw. Rijk of arm. Heer of slaaf. Jood of Griek. Daar kwam niks tussen. Gescheiden werelden. Nu wordt dat opgeheven. In Jezus allemaal één. Allemaal een levende steen in de tempel van God. Moet je indenken hoe dat overkwam op mensen. Hoe kan dat, die eenheid die alle verschillen overstijgt?

Het wil nog steeds het mooie zijn van Gods kerk. Ook nu heb je verschillen genoeg tussen mensen. In ras, in kleur, in inkomen, in seksualiteit, politieke voorkeur, allerlei karakters. Ze worden soms uitvergroet. Dan spreken we van polarisatie. Dan heb je iets om te laten zien als gemeenschap rondom Jezus. Rondom Jezus kun je een eenheid vinden die alle verschillen overstijgt. Elke steen mag anders zijn, moet zelfs anders zijn. Maar elke steen is nodig. En allemaal samen is het één gebouw. Gods tempel met Jezus als fundament.

En daarom een duidelijk profiel

Hoe kan dat eruit zien, Gods geestelijke huis met Jezus als hoeksteen? Nou ja, dat kan alleen als het ook Jezus is waar het om draait in de kerk. Als Jezus ook het venster is waardoor Gods licht naar binnen valt. Dat om te beginnen. Want Jezus is Gods liefde in actie. In Hem klinkt Gods bevrijdende 'ja' tegen mensen. Ik heb jullie lief. Ik maak je vrij van alle duisternis. Ik zet je vrij om oprecht lief te hebben.

Ook het eerste dat Petrus noemt. Als Jezus het fundament is... dan wordt Gods tempel gekleurd door liefde: *'Nu kunt u oprecht van uw broeders en zusters houden, dus heb elkaar onvoorwaardelijk lief met een zuiver hart'*. Petrus had het Jezus zelf eens horen

zeggen: *'Aan jullie liefde voor elkaar, zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn'*. Van Gods geestelijke tempel is liefde het cement.

En die liefde – die wordt wel eens plat gepraat. Alsof het iets is dat hetzelfde is als lief en aardig met elkaar omgaan, in goed fatsoen. *Oprecht* liefhebben, zegt Petrus, onvoorwaardelijk, met een zuiver hart. Een echt open hart voor elkaar, wat er ook gebeurt: als verschillen pijn doen, meningen uiteen lopen, karakters botsen, mensen de fout in gaan. Dan nog steeds, door dik en dun: elkaar niet veroordelen, maar liefhebben. Liefde ontvangen en liefde geven. Onvoorwaardelijk.

Voor Petrus is het echt een belangrijk punt. *'Ontdoe u van alles wat slecht is'*, zegt hij in vers 1. Kijk hoe hij dat slecht zijn invult: bedrog, huichelarij, afgunst, kwaadsprekerij. Allemaal dingen die het onderling samenleven bedreigen. De verbinding met elkaar wordt kapot gemaakt. Weg ermee, zegt Petrus, het is slecht en kan niet bestaan in de tempel van God.

En nog twee dingen noemt Petrus. Ik noem ze even wat korter. *'Verlang als pasgeboren zuigelingen naar de melk van het woord'*. Samen één zijn in hetzelfde verlangen: een verlangen naar God en zijn woord, als een baby je mond openen en happen naar de melk van Gods woord. En het andere dat Petrus zegt: *'Geroepen om de grote daden te verkondigen van God'*. Gods tempel is nooit een clubje op jezelf, voor jezelf. Geroepen om in de wereld om je heen God te 'showen'. Je terugtrekken in je veilige gebouw – dat is gewoon geen optie.

Jezus als fundament – dan een duidelijk profiel. Oprechte liefde. Verlangen naar Gods woord. Open naar de wereld buiten de kerk. Herken jij je eigen kerk daarin? Waar kunnen wij in groeien, denk je?

Hou je niet afzijdig

Mooi plaatje misschien. Maar wat betekent dit nu voor jou persoonlijk? Nou, zegt Petrus, *'voeg je bij Hem'*, bij Jezus de levende steen. Dat betekent het voor jou persoonlijk. Voeg je bij Jezus en bij Petrus gaat dat zo'n beetje in één adem door met *'en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijke tempel'*. Het een kan niet zonder het ander. Bij Jezus gaan horen betekent een levende steen gaan worden van die geestelijke tempel van God. Een band met Jezus hebben is een band met de kerk hebben.

Kwetsbaar punt vandaag de dag. Wil ik me binden? Aan de ene kant wil niemand eenzaam zijn. Je hebt een netwerk om je heen nodig, vrienden, sociale contacten. Aan de andere kant ben je gesteld op je eigen ruimte en vrijheid. Raak je dat niet kwijt als je bijvoorbeeld lid gaat worden van een kerk?

Soms werken kerken daar zelf aan mee. Het huis is niet fris en open. Er heerst een benauwende hokjesgeest. Of de kerk hangt als los zand aan elkaar. Geen verbinding tussen mensen. Geen liefde als cement. Mooie woorden, maar geen daden. Ja, wie wil daar nou bij horen?

Soms is het erg lastig om lid te zijn van een kerk. Het staat je tegen. De mensen zijn anders. Je mist warmte, of inhoud. Voelt je niet thuis. Ik weet ook niet altijd goed hoe het moet. Ik ken ook mijn momenten van frustratie. Moedeloosheid soms. Waarom lukt het niet? Daar kun je van alles over zeggen. Maar voor nu wil ik het gewoon even houden bij het uitgangspunt van Petrus. *'Laat jezelf als een levende steen gebruiken voor de bouw van dit geestelijke huis'*. God zoekt een woning met levende stenen, niet een weiland met dode rotsen. Dat is wat God mij vertelt in de Bijbel. En daarom: Hou je niet afzijdig. Doe mee. In de Bijbel is het klip en klaar: Een band met Jezus hebben is een band met zijn kerk hebben.

En als er veel aan het huis ontbreekt, probeer dan dit te beseffen: het huis is niet af, maar nog steeds 'in aanbouw'. God is er nog niet mee klaar. Hij is nog aan het bouwen. En dat gaat nog wel door, totdat Jezus terugkomt. En vooral, denk ik, kijk naar de hoeksteen. Naar Jezus. Misschien is Hij ook wel eens gefrustreerd, of moedeloos. Wat een bende maken ze ervan! Maar toch: Ik heb hen lief, Ik gaf mijn leven voor hen.

Zo alleen kunnen jij en ik een levende steen zijn. Met Jezus als ons fundament, als onze leermeester, als onze gezamenlijke grote liefde!

Amen